

Klintholm Gods
Peter Scavenius
Klintholm Allé 1 A
4791 Borre

Kystdirektoratet
J.nr. 16/02675-8
Ref. Britt Gadsbølle Larsen
27-09-2016

Afslag på ansøgning om tilladelse efter kystbeskyttelsesloven og dispensation efter naturbeskyttelsesloven til terrænændring i form af fjernelse af sten fra stranden ud for matr.nr. 9b og 10c Mandemærke By, Magleby, Vordingborg Kommune

Kystdirektoratet meddeler hermed afslag på ansøgning om tilladelse efter kystbeskyttelsesloven og dispensation efter naturbeskyttelsesloven til terrænændring i form af fjernelse af 10 m³ sten samt årlig fjernelse af 200 m³ sten fra stranden ud for ovennævnte matrikler.

Lovgrundlag

Terrænændring kræver tilladelse fra Kystdirektoratet, jf. § 16, stk. 1, nr. 2 i kystbeskyttelsesloven (LBK nr. 15 af 8. januar 2016) samt dispensation jf. § 65, stk. 1, jf. § 15 i naturbeskyttelsesloven (LBK nr. 1578 af 8. december 2015).

Projektbeskrivelse

Der er søgt om tilladelse og dispensation til at fjerne 10 m³ sten samt permanent tilladelse til årligt at fjerne 200 m³ sten fra stranden på en ca. 600 m lang strækning ud for matr.nr. 9b og 10c Mandemærke By, Magleby, Vordingborg Kommune. Se figur 1. Begge matrikler ejes af Klintholm Gods. Det er ikke oplyst, hvad stenene skal bruges til eller hvorfor de skal fjernes. Der foreligger ikke en tilladelse til indvinding efter råstofloven. Området er ligeledes ikke udpeget i Regionens råstofplan til indvindings- eller interesseområde.

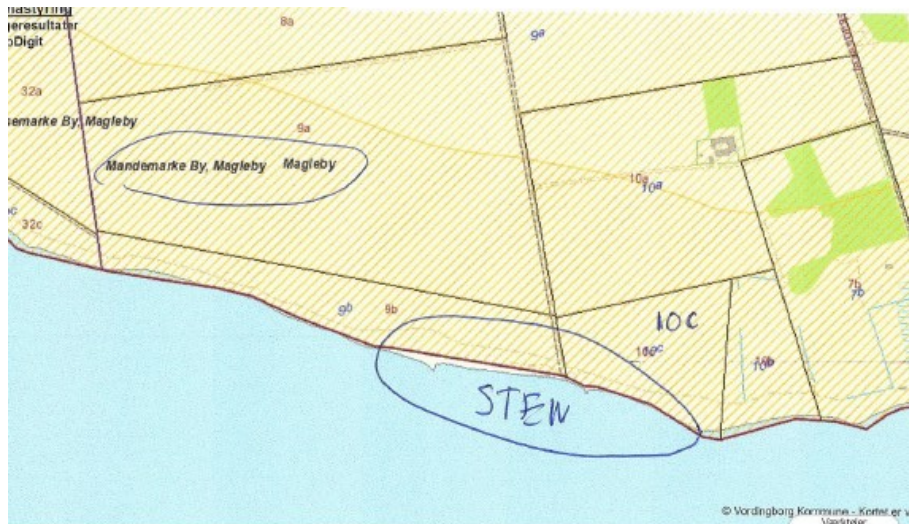
Den ansøgte kyststrækning består af en strand af ral med bagvedliggende blød klint og landbrugsjord. Der er ingen eksisterende kystbeskyttelses anlæg på strækningen.

Ifølge Kystdirektoratets screeningsværktøj er den kroniske erosion lille til moderat, mens den akutte erosion er stor. Af luftfotos fremgår det, at den årlige tilbagerykning af kysten er lille, men dog tilstedeværende.

De to matrikler ligger ved siden af hinanden og er omfattet af fredningen Østmøn. Det har været fredet siden 1980 pga. de landskabelige værdier og vidnesbyrd om områdets geologiske tilblivelseshistorie. Fredningen har til formål at bevare de

landskabelige værdier i deres nuværende tilstand. Ifølge fredningen må der ikke foretages terrænændringer.

Ejendommen er beliggende op til Natura 2000-område nr. 171 Klinteskov Kalkgrund, habitatområde nr. 150 og 207, jf. bekendtgørelse nr. 188 af 26. februar 2016 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområde samt beskyttelse af visse arter. Se figur 2.

Figur 1. Matriklerne hvor stenene ønskes fjernet.

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 150		
Naturtyper:	Kystklint/klippe (1230)	Kransnålalge-so (3140)
	Næringsrig so (3150)	Enekrat (5130)
	Tørt kalksandsoverdrev* (6120)	Kalkoverdrev* (6210)
	Surt overdrev* (6230)	Hængesæk (7140)
	Kildevæld* (7220)	Rigkær (7230)
	Bøg på mor (9110)	Bøg på muld (9130)
	Bøg på kalk (9150)	Ege-blandskov (9160)
	Elle- og askeskov* (91E0)	
Arter:	Sumpvindelsnegl (1016)	Stor vandsalamander (1166)
	Bredoret flagermus (1308)	

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 207		
Naturtyper:	Sandbanke (1110)	Rev (1170)

Figur 2. Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 150 og 207.

Afgørelse efter kystbeskyttelsesloven

Begrundelse for afslaget

I afgørelsen har Kystdirektoratet lagt afgørende vægt på hensynet til kystlandskabets bevarelse, naturens frie udfoldelse og den rekreative udnyttelse af kysten.

Den ansøgte kyststrækning er en erosionskyst, hvilket er undersøgt vha. Kystdirektoratets kystatlas, der giver et overordnet billede af kysttilbage- og fremrykningen.

Kystdirektoratet finder, at fjernelse af sten fra den ca. 600 m lange strækning vil påvirke kystlandskabet negativt. En erosionskyst bør ikke påvirkes unaturligt ved at fjerne materialer, som er naturligt forekommende på kysten. Da stenene er medvirkende til en naturlig stabilisering af kysten, kan fjernelse af stenene medføre øget sårbarhed og erosion.

Kystdirektoratet ønsker desuden at sikre naturens frie udfoldelse og undgå unødige indgribende foranstaltninger. Når sten fjernes fra stranden, vil sedimenttransporten og dermed kystens udvikling blive påvirket. Området er fredet og det er netop formålet at bevare landskabet i dets nuværende tilstand, hvorfor der ikke bør foretages terrænændringer, som det ansøgte.

Kystdirektoratet finder, at det ansøgte ikke lever op til kystbeskyttelseslovens formål. Der kan derfor ikke opnås tilladelse, da det ansøgte vil medføre øget erosion og have u hensigtsmæssige konsekvenser for kystens udvikling.

Kystdirektoratet skal ligeledes afveje samfundsmæssige hensyn, hvor bevarelse af landskabelige værdier og rekreative interesser vurderes. Afgørelsen bygger blandt andet på en samlet interesseafvejning, hvor hensynet til naturens frie udfoldelse og kystlandskabets bevarelse vægtes højt.

Ydermere ligger det ansøgte område ikke inden for et af de af regionsrådet udpegede områder, hvor der må foretages råstofindvinding. Unødigt anlægsarbejde på stranden bør desuden undgås.

Tilladelse til fjernelse af sten fra stranden kan tilmed have præcedensskabende virkning og få u hensigtsmæssige konsekvenser for de danske kyster.

Kystdirektoratet har på denne baggrund truffet afgørelse om afslag på ansøgning om tilladelse til terrænændring i form af fjernelse af 10 m³ sten samt årlig fjernelse af 200 m³ sten.

Sagsgennemgang

Kystdirektoratet modtog den 11. juli 2016 en ansøgning om tilladelse til fjernelse af sten fra stranden ud for matr.nr. 9b og 10c Mandemarke By, Magleby, Vordingborg Kommune. Ansøgningen blev behandlet efter kystbeskyttelseslovens § 16 og naturbeskyttelseslovens § 15.

Ansøgningen var ikke fuldt oplyst, men da det blev vurderet, at der ikke kan opnås tilladelse til det ansøgte, blev der varslet afslag på det foreliggende grundlag. Kystdirektoratet varslede den 18. juli 2016 afslag på ansøgningen om terrænændring med frist for bemærkninger den 15. august 2016.

Kystdirektoratet modtog den 1. august 2016 følgende bemærkninger fra dig til varslet om afslag:

Som forventet er jeg ikke enig i Direktoratets beslutning om at give afslag på mit ansøgte. Af billedet fremgår det, at det er en stenstrand. – disse sten er blevet tilført fra selve klinten, der rigtig nok eroderes. – Det er en løbende proces, hvor sten fra klinten bliver tilført til dette område. Området bliver ikke eroderet og at der her bliver taget sten er heller ikke ensbetydende med, at der sker mere erosion på selve klinten.

Til dette har Kystdirektoratets følgende bemærkninger:

Der kan ikke opnås tilladelse til det ansøgte, da det vil være en unødigt forstyrrelse af kystens naturlige udvikling. Stenene indgår i et naturligt system, som vil blive forstyrret ved fjernelse af materiale fra stranden. Unødigt menneskelig indgriben bør undgås, da det bl.a. kan medføre øget erosion af kysten og en forstyrret dynamik. Terrænændringen vil medføre, at strandens niveau bliver sænket i forhold til det naturligt forekommende, hvilket vil resultere i øget bølgepåvirkning af klint og strand. Derudover har stenene en stabiliserende effekt på kystens materiale, som det ansøgte vil påvirke.

Du skrev:

Der er heller ikke tale om terrænændring. Kysten bliver på ingen måde ændret eller belastet af, at der tages sten i det omfang, der bliver ansøgt om. – Der har altid blevet taget sten fra denne strand og dette uden, at der på nogen måde er sket ændringer af hverken strand som kyst. Derfor kan der heller ikke være tale om en terrænændring!

Kystdirektoratets bemærkninger:

Ifølge kystbeskyttelseslovens § 16, stk.1, nr. 2, må der på strandbredder og kyststrækninger kun efter tilladelse graves, bores, pumpes, suges eller foretages nogen form for terrænændring. Det ansøgte betragtes efter kystbeskyttelsesloven som en terrænændring, da der fjernes materiale som er naturligt forekommende på stranden. Dette materiale har en naturlig kystbeskyttende virkning, som mindskes ved fjernelse af stenene.

Vi mener desuden ikke, at det kan konkluderes, at der ikke er sket ændringer af strand eller kyst, da det ikke vides, hvordan kysten havde udviklet sig uden menneskelig indgriben. At der i flere år ulovligt er foretaget indvindinger uden fornøden tilladelse ændrer ikke på Kystdirektoratets vurdering.

Du skrev:

Denne strand med bagved liggende jorde har været ejet af Godset i flere hundrede år og der har i den periode ikke i dette område været nogen ændringer af kysten.

Set fra vores synspunkt er det en uholdbar situation, at man fra Kystdirektoratet har en så streng fortolkning af loven. Det kan heller ikke være hensigtsmæssigt,

at man sidder og behandler "micro beslutninger" uden at have nogen som helst kendskab til området. Det er også krænkende for retsbevidstheden.

Kystdirektoratets bemærkninger:

Kystdirektoratets tolkning af kystbeskyttelsesloven og den gældende praksis på området, er udviklet på baggrund af en bred faglig viden om kystudvikling og konsekvenserne af menneskelig indgriben i kystens naturlige dynamik. Vores afgørelse bygger derfor på en begrundet og kvalificeret vurdering af det ansøgte. Kystdirektoratet skal ikke kun varetage den enkelte grundejers interesser, men også de overordnede samfundsmæssige interesser for Danmarks kyster. Kystdirektoratet skal bl.a. sikre rekreativ udnyttelse af kysten og offentlighedens adgang til stranden. Det betyder, at der ikke kan gives tilladelse til at fjerne materiale fra stranden, da det vil have en negativ indvirkning på kystens udvikling samt påvirke kystlandskabet negativt.

Kystdirektoratet finder derfor, at der ikke kan gives tilladelse til terrænændring i form af fjernelse af sten ud for matr.nr. 9b og 10c Mandemarke By, Magleby.

Afgørelse efter naturbeskyttelsesloven

Lovgivning

Af naturbeskyttelseslovens § 15 fremgår, at der ikke må foretages ændringer i tilstanden af strandbredder eller af andre arealer, der ligger mellem strandbredden og strandbeskyttelseslinjen. Der må ikke etableres hegn, placeres campingvogne og lignende, og der må ikke foretages udstykning, matrikulering eller arealoverførsel, hvorved der fastlægges skel.

Forbuddet mod tilstandsændringer betyder bl.a., at der ikke må opføres bebyggelse, foretages terrænændringer eller etableres beplantning inden for strandbeskyttelseslinjen.

Der kan i særlige tilfælde gøres undtagelse fra bestemmelsen, jf. naturbeskyttelseslovens § 65, stk. 1.

Strandbeskyttelseslinjen administreres meget restriktivt. Af hensyn til de nationale interesser, der er knyttet til kystområderne, dispenseres der kun, når der foreligger en særlig begrundelse herfor, og når dispensationen vil være uden konsekvenser for den fremtidige administration af strandbeskyttelseslinjen.

Før der gives dispensation fra strandbeskyttelseslinjen, skal der ifølge bekendtgørelse nr. 188 af 26. februar 2016 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområde samt beskyttelse af visse arter, foretages en vurdering af, om det ansøgte i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt. I så fald skal der foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område. Viser vurderingen, at projektet vil skade det internationale naturbeskyttelsesområde, kan der ikke meddeles dispensation til det ansøgte.

Der kan endvidere ikke gives dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 15, hvis det ansøgte kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyre- og plantearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV.

Begrundelse for afgørelsen

Det ansøgte ligger inden for strandbeskyttelseslinjen. Tilstandsændringen forudsætter derfor, at der meddeles dispensation efter naturbeskyttelsesloven.

Kystdirektoratet vurderer, at fjernelsen af 200 m³ sten årligt på den ansøgte strækning er en væsentlig terrænændring. Der er desuden lagt vægt på, at en dispensation vil kunne danne præcedens fremover, hvilket er stik imod lovens formål. Kystdirektoratet meddeler på denne baggrund afslag til det ansøgte.

Samlet afgørelse

Kystdirektoratet træffer dermed afgørelse om, at der ikke kan opnås tilladelse efter kystbeskyttelsesloven og dispensation efter naturbeskyttelsesloven til terrænændring i form af fjernelse af 10 m³ sten samt årlig fjernelse af 200 m³ sten fra stranden ud for ovennævnte matrikler.

Klagevejledning

Kystdirektoratets afgørelse kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes fristen dog altid fra bekendtgørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den følgende hverdag. Kystdirektoratets afgørelse kan alene påklages for så vidt angår retlige forhold.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Der klages via Klageportalen, som der er et linket til på forsiden af www.nmkn.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Man logger på via www.borger.dk eller www.virk.dk typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet,

når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Det koster 500 kr. i gebyr at indgive en klage. Gebyret betales med betalingskort i Klageportalen.

Natur- og Miljøklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis man ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal man sende en begrundet anmodning til Kystdirektoratet. Kystdirektoratet videregiver herefter anmodningen til Natur- og Miljøklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt anmodningen kan imødekommes.

Fristen for eventuelt søgsmål ved domstolene er 6 måneder, jf. § 88, stk. 1, i naturbeskyttelsesloven.

Venlig hilsen

Britt Gadsbølle

Britt Gadsbølle Larsen
bga@kyst.dk

Denne afgørelse er også sendt til:

- Vordingborg Kommune, post@vordingborg.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Vordingborg, vordingborg@dn.dk
- Friluftsrådet, Kreds Storstrøm v/ Terkel Jakobsen, terkeljmaribo@gmail.com
- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Vordingborg, vordingborg@dof.dk
- Dansk Botanisk Forening, Sjællandskredsen, nbu_sj@botaniskforening.dk
- Dansk Kano og Kajak Forbund, miljo@kano-kajak.dk
- Danmarks Jægerforbund, sager@jaegerne.dk
- Styrelsen for Vand- og Naturforvaltning, svana@svana.dk
- Ejendomsforeningen Danmark, info@ejendomsforeningen.dk
- Fritidshusejernes Landsforening, sekretariat.fl@youseepost.dk
- Geodatastyrelsen, gst@gst.dk